

ZATERDAG
5 APRIL
2025

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK
VOORAF

HELVOIRT
Orgelspel

INTREDELIED

*Aan wat op aarde leeft,
geeft Gij hetzelfde brood.
En wie er U om smeekt,
wordt met uw Geest gedoopt.
Geef ons dezelfde taal
om uw Woord te verstaan.
Bewaar ons in uw hand,
bewaar ons in uw Naam.*

*God die ons heeft voorzien
en kent bij onze naam
die ons ten leven riep
en houdt in het bestaan.
Gij hebt ons voorbestemd
te lijken op uw zoon
die mens is zoals wij
en in ons midden woont.*

WELKOM

Voorjaar, een seizoen,
dat een nieuwe tijd inluidt,
voor onszelf, voor onze wereld,
een seizoen, waarin de schepping tot leven komt
en wij opnieuw kunnen worden geboren.
De Veertigdagentijd is een tijd,
waarin wij tot inkeer komen
en in het reine willen komen met anderen
van wie we vervreemd zijn geraakt.

Welkom, jullie allen, hier in dit huis,
waar wij ons met elkaar verbinden
en God, die liefde is, zich laat vinden.

LIED

*Wij zijn in hem gedoopt
hij zalft ons met zijn vuur.
Hij is een bron van hoop
in alle dorst en duur.
Wie weet vanwaar hij komt
wie wordt zijn licht gewaar?
Hij opent ons de mond
en schenkt ons aan elkaar.*

VIJFDE ZONDAG VEERTIGDAGENTIJD

**Geen vredig samenleven
zonder vergeving en verzoening**

Komende vieringen Open Kerk:

Zaterdag	12 april 19.00 uur	Palmpasen
Vrijdag	18 april <u>14.30 uur</u>	Viering
Zaterdag	19 april <u>21.00 uur</u>	Paaswake
Zaterdag	3 mei 19.00 uur	Viering

Voor wie de vieringen van Open Kerk
mogelijk wil blijven maken:
NL80 INGB 0006 2320 91
t.n.v. Open Kerk Helvoirt

website: www.openkerkhelvoirt.nl

VERSTILLEN

Laten we nu even stil worden
om ruimte te maken voor de Levende,
die ademt in elk van ons.

SCHULD EN VERGEVING

V. Was wat ik zei
zo verlossend als de morgen,
zo helder als de dag kan zijn?

Was wat ik deed
zo krachtig als een mens,
zo zorgzaam als een moeder kan zijn?

Was wat ik dacht
zo zuiver en verfrissend,
zo verkwikkend als water kan zijn?

Was mijn bidden
zo speels en oprecht,
zo vertrouwvol als een kind kan zijn?

Was mijn leven
zo sprekend en hartverwarmend
zo meelevend als liefde kan zijn?
Wanneer het zo niet was...

A. Vergeven wij elkaar
en God en Goed ons allen.

BEZINNING

K. *Aarde, weet de lente komt
ontluikend uit je wintergrond
nog met kou omgeven.
De schepping komt tot leven.
Aarde, weet de lente komt –
de schepping komt tot leven.*

V. VOORJAAR

De aarde is leeg.
De akkers – omgeploegd – wachten
op het nieuwe zaad.

De lucht is leeg.
De vogels verschuilen zich
tussen de magere takken.

Het ven is stil.
Op de bodemresten
slapen jonge vissen.

De zon is ver weg.
De stralen zijn wit,
zwak en licht.

Iedereen en alles wacht
in stilte
met een leeg hart.

Ontvankelijk zijn
is meer dan open staan;
is met klare ogen en oren

bereid zijn inkeer te ervaren,
het moment te kiezen
om opnieuw geboren te worden.

(Gedicht van Cees Akerboom)

K. *Aarde, weet de lente komt
ontluikend uit je wintergrond
nog met kou omgeven.
De schepping komt tot leven.
Aarde, weet de lente komt –
de schepping komt tot leven.*

GEBED

V. Dat wij omzien naar elkaar,
elkaar nabij zijn in donkere uren,
onze vleugels uitspreiden over elkaar,
elkaar behoeden en trouw blijven.

U roept het licht tevoorschijn uit het duister,
uit de chaos vormt U leven in overvloed,
moge uw Geest ons leven doordrenken.

A. Amen. Moge het zo worden.

LIED VAN BARMHARTIGHEID

*Onze wereld lijkt verloren
overspoeld door veel verdriet
zolang wij elkaar niet horen
en 'n mens geen ander ziet;*

*maar de wereld zal weer bloeien
de woestijn wordt vruchtbaar land
mededogen moet gaan groeien
in ons hart, in hoofd en hand.*

LEZING UIT HET BOEK JESAJA (43:16-21)

Dit zegt de Eeuwige,
die een weg baande door de zee
en een pad door machtige wateren,
die paarden en wagens liet uitrukken,
een heel leger van geweldenaars –
daar lagen ze, en ze stonden niet meer op,
ze zijn vergaan,
als een kwijnende vlam gedoofd.

‘Blijf niet staan bij wat eertijds is gebeurd,
denk niet terug aan het verleden.
Zie, Ik ga iets nieuws verrichten,
nu ontkiemt het – heb je het nog niet gemerkt?
Ik baan een weg door de woestijn,
maak rivieren in de wildernis.
De wilde dieren zullen Mij eer bewijzen,
de jakhalzen en de struisvogels,
omdat Ik water schep in de woestijn
en rivieren in de wildernis;
het volk dat Ik heb uitgekozen,
laat Ik drinken.
Dit is het volk dat Ik mij gevormd heb,
het zal mijn lof verkondigen.’

LIED

*Onze wereld wordt Gods aarde
nergens muren, prikkeldraad
ieder mens met eigen waarde
mag er zijn, waar hij ook gaat;
onze God vraagt om erbarmen
voor wie bang, ten einde raad,
vraagt om zich aan ons te warmen
mensen als 'n warme haard.*

LEZING UIT HET EVANGELIE VOLGENS JOHANNES (7:53-8:11)

Jezus ging naar de Olijfberg, en vroeg in de morgen
was hij weer in de tempel. Het hele volk kwam naar

hem toe, hij ging zitten en gaf hun onderricht. Toen
brachten de Schriftgeleerden en de Farizeeën een
vrouw bij hem die op overspel betrapt was. Ze
zetten haar in het midden en zeiden tegen Jezus:
‘Meester, deze vrouw is op heterdaad betrapt toen
ze overspel pleegde. Mozes draagt ons in de wet op
zulke vrouwen te stenigen. Wat vindt u daarvan?’
Dit zeiden ze om hem op de proef te stellen, om te
zien of ze hem konden aanklagen. Jezus bukte zich
en schreef met zijn vinger op de grond. Toen ze
bleven aandringen, richtte hij zich op en zei: ‘Wie
van jullie zonder zonde is, laat die als eerste een
steen naar haar werpen.’ Hij bukte zich weer en
schreef op de grond. Toen ze dat hoorden gingen ze
weg, een voor een, de oudsten het eerst, en ze lieten
hem alleen, met de vrouw die in het midden stond.
Jezus richtte zich op en vroeg haar: ‘Waar zijn ze?
Heeft niemand u veroordeeld?’ ‘Niemand, Heer,’
zei ze. ‘Ik veroordeel u ook niet,’ zei Jezus. ‘Ga naar
huis, en zondig vanaf nu niet meer.’

LIED

*Onze wereld – weg geweest
door de man van Nazareth –
kan nog ooit voorgoed genezen
als wij – op Gods spoor gezet –
onze harten laten spreken
en barmhartig zijn als hij
met ‘t oude zeer gaan breken
vrij en vredig, zij aan zij.*

OVERWEGING

In het evangelie van vandaag beschuldigen
Farizeeën en Schriftgeleerden een vrouw van
overspel. Met een beroep op Mozes als wetgever
beweren zij dat de vrouw gestenigd moet worden tot
de dood erop volgt. Ze willen van Jezus weten wat
hij daarvan vindt. Nu had Jezus daar van alles
tegenin kunnen brengen. Zoals dat hun aanklacht
aan alle kanten rammelt. Voor een goede proces-
gang zijn minstens twee getuigen nodig die het
overspel onder hun eigen ogen hebben zien
gebeuren. En dat kan haast niet, want overspel
pleegt niemand open en bloot, maar in het geniep.
En waar is trouwens de man met wie de vrouw het
bed heeft gedeeld? Hij is in geen velden of wegen te

bekennen, terwijl in de wet toch staat dat een overspelig stel *samen* gestenigd moet worden (Deuteronomium 22:22.24). Steniging en nog wel in het openbaar is een van de schandelijkste en pijnlijkste vormen van executie, net als de kruisiging.

Jezus zegt eerst helemaal niets en begint in het zand te schrijven. Doet hij dat om tijd te winnen? Of heeft hij door dat de aanklagers van de vrouw er eigenlijk op uit zijn om hemzélf aan te klagen? Bijvoorbeeld omdat hij zich niet houdt aan de Thora. Of omdat hij zich te veel laat meeslepen door compassie en vergevingsgezindheid. In dat geval is de vrouw slechts een pion in een schaakspel: ze wordt ingezet om Jezus in de val te laten lopen.

Tot twee keer toe schrijft Jezus iets in het zand. Wat hij schrijft, weten we niet. Als hij weer opkijkt zegt hij: 'Wie van jullie zonder zonden is, laat die als eerste een steen naar haar werpen.' Daarmee zet hij de aanklagers zelf voor het blok. Iemand met stenen bekogelen doe je als groep, als collectief: samen fungeer je als de beul, zodat je – net als bij een vuurpeloton – nooit te weten komt wie de vrouw uiteindelijk heeft gedood. Nu ze individueel worden aangesproken druipen ze een voor een af, de oudsten het eerst. Niemand is zonder zonde. Als de vrouw en Jezus alleen zijn, vraagt Jezus haar: 'Heeft niemand jou veroordeeld?' Haar antwoord is: 'Niemand.' Jezus gelooft haar op haar woord en ook hij veroordeelt haar niet. Hij herstelt de vrouw die haar eer op het spel heeft gezet, in ere en geeft haar een nieuwe kans. Wie van ons zou dat ook gedaan hebben?

Kort orgelspel

Een vraag die ons nu op de lippen brandt, is wat wij aan moeten met straffe regels uit de Bijbel over overspel. De toenmalige regelgeving is eenzijdig gericht op de belangen van mannen en gaat bijna helemaal voorbij aan wat vrouwen denken, willen of voelen. Maar omgekeerd moeten we ervoor oppassen dat we onze beleving van seksualiteit niet terug projecteren op teksten uit een ver verleden.

Hoe we het ook draaien of keren, dit verhaal uit Johannes vestigt onze aandacht op de onschatbare waarde van barmhartigheid en vergeving. En daar hebben wij in onze tijd dringende behoefte aan, nu onze verhoudingen met elkaar steeds verder dreigen te verharderen. Niemand van ons is brandschoon.

Ook ik ben geen heilige, maar dat had u ook niet gedacht. Verbroken relaties zijn er bij de vleet. De schuld daarvan leggen we graag bij de ander, zonder de hand ook in eigen boezem te steken. We hebben allemaal de neiging om dat te doen, ook in onze kleine kring van gezin, familie, dorp of stad en land. Nu de versplintering en polarisatie ook in onze samenleving toenemen, gaan we op zoek naar nieuwe zondebokken, zoals migranten en vluchtelingen. Ze zijn nergens meer welkom als het groepsegoïsme van 'eigen volk eerst' ons nieuwe credo wordt.

Toch kan er, nu het voorjaar doorbreekt, weer iets nieuws beginnen. Alles loopt weer uit en raakt in bloei. Zelf stromen we vol met nieuwe levenskracht. Juist de Veertigdagentijd is heel geschikt om schoon schip te maken en in het reine te komen met jezelf en met anderen. Hopelijk geeft het lentegevoel ons de moed en de kracht om oude wonden te helen, ruzies en conflicten bij te leggen en in vrede verder te gaan, met elkaar. We kunnen daar beter niet mee wachten tot de dood ons dat onmogelijk maakt.

ORGELSPEL

BELIJDENIS Uitnodiging om te gaan staan

- V. Geloven in een betere wereld,
een menswaardig bestaan.
Geloven in liefde voor wie dan ook,
geloven in recht en vrede in godsnaam.
- A. Geloven in grote verhalen en idealen,
zelf het nodige doen
om het kwaad te bestrijden
en te helpen waar de nood het hoogst is.
- V. Geloven in onze eigen kracht,
meer nog geloven in elkaar –
een hechte gemeenschap,
waar we steun en bemoediging vinden.
- A. Geloven dat dit alles haalbaar en zinvol is
dat er zegen op ons werk zal rusten,
in het vertrouwen dat we gedragen worden
door God, die hart en ziel is van ons bestaan.

ORGELSPEL

Collecte
Brood en beker

GEDACHTENIS

G. *Voor mensen die naamloos
kwetsbaar en weerloos
door het leven gaan:
ontwaakt hier nieuw leven,
wordt kracht gegeven –
wij krijgen een naam.*

V. Eet en drink van brood en wijn
tot mijn gedachtenis
en weet dat er in angst en pijn
een weg naar vrede is.

Deel het leven met elkaar
tot mijn gedachtenis
en schenk elkaar voor alle haat
van harte vergiffenis.

Leef in liefde met elkaar
tot mijn gedachtenis
en maak zo in uw daden waar
dat leven delen is.

(Henk Jongerius)

G. *Voor mensen die roepend,
tastend en zoekend
door het leven gaan:
verschijnt hier een teken,
brood om te breken –
wij kunnen bestaan.*

V. In het brood dat we breken
het leven zien dat wij delen,
tot ons gebroken bestaan
zal zijn geheeld.

Bid voor die ziek zijn,
en wie tobt nergens mee?
Bid voor die zorgen en waken,
en op wie wordt geen beroep gedaan?
Bid voor die zijn gestorven,
en wie heeft niemand te betreuren?

In liefdevolle herinnering
noemen wij Hendrik Vlemmix (2024),
rond zijn verjaardag.
Wij bidden nu tot U, o God,
dat de naam van Hendrik

en de namen van al onze geliefde doden
geschreven staan in de palm van uw hand.

Voor allen die moeten leven
met een lege plaats aan hun zijde:
een gemis dat niet te benoemen valt.
Wees voor hen een bron van kracht.

A. Er zij licht, vrede, rust.

G. *Voor mensen die hopend
wankel gelovend
door het leven gaan:
ontwaakt hier nieuw leven,
wordt kracht gegeven –
wij worden verstaan.*

GEBED AAN TAFEL

V. Wij noemen uw naam, God – Ik zal er zijn,
wij zegenen U, dit uur,
deze dag die Gij ons geeft.
Wij bidden U, verdoofd of gelaten,
vervreemd of opstandig,
vol geloof en ongeloof tegelijk.

Gij zijt een God van levenden,
Gij hebt U niet geschaamd
om onze God te zijn,
eeuwig en trouw, op leven en dood,
in goede en kwade dagen.

G. *Dona nobis pacem in terra,
dona nobis pacem, Domine.*

V. Dat bidden wij omwille van Jezus
die door U geroepen en gezonden is
om ons voor te gaan naar U,
die, mens geworden en beproefd,
in lief en leed aan U heeft vastgehouden,
die alles heeft volbracht,
ons leven, onze dood,
die zich met hart en ziel
aan deze wereld heeft gegeven.

G. *Dona nobis pacem in terra,
dona nobis pacem, Domine.*

- V. Die, ten teken van zijn gezindheid,
brood heeft genomen en gebroken
en heeft gezegd:
‘Dit is mijn lichaam, neem en eet.’
Die ook de beker heeft genomen
en gezegd heeft: ‘Neem en drink,
vergeving van uw zonden.’

Die, tot op het kruis,
aan U heeft vastgehouden,
die in zijn doodsnood U geroepen heeft –
‘God mijn God,
waarom hebt U mij verlaten?’
Die door U gehoord is en gezien –
‘Vader, in uw handen
beveel ik mijn geest.’

G. *Dona nobis pacem in terra,
dona nobis pacem, Domine.*

- V. Geef ons de adem en de kracht
die was in hem:
dat wij vol hoop en vastberaden
verder gaan op de weg van het leven
en elkaar vasthouden, en ervoor waken
dat geen mens verloren loopt.

Dat wij, in hem, U mogen vinden,
dat wij U mogen zien en met U spreken,
zoals een mens spreekt met een mens.

Laten wij nu zingend bidden,
zoals Jezus bad.

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome.
Uw wil geschiede op aarde
zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.
En vergeef ons onze schuld
zoals ook wij aan anderen
hun schuld vergeven.
En leid ons niet in bekoring
maar verlos ons van het kwade.
Amen.*

UITNODIGING

Moge het delen van dit brood en deze beker
ons sterken in de hoop
dat er een nieuwe wereld zal komen
waarin genoeg brood is voor allen
en recht en liefde aan allen zal geschieden.

COMMUNIE

Orgelspel

LIED

<i>The Lord's my shepherd,</i>	<i>De Heer is mijn herder,</i>
<i>I'll not want.</i>	<i>ik kom niets tekort</i>
<i>He makes me down to lie</i>	<i>Hij laat me neerliggen</i>
<i>in pastures green.</i>	<i>in groene weiden.</i>
<i>He leadeth me</i>	<i>Hij brengt mij</i>
<i>thy quiet waters by.</i>	<i>naar rustige wateren.</i>

<i>Goodness and mercy</i>	<i>Genadige goedheid</i>
<i>all my life</i>	<i>valt mij mijn leven</i>
<i>shall surely follow me</i>	<i>lang ten deel</i>
<i>and in God's house</i>	<i>en bij God zal</i>
<i>for evermore</i>	<i>voor altijd</i>
<i>my dwelling-place</i>	<i>mijn onderkomen</i>
<i>shall be.</i>	<i>zijn.</i>

GEBEDEN EN LIED

- V. Voor vrouwen en mannen
die de naweën van eeuwenlange slavernij
nu nog steeds ervaren;
voor wie te lijden hebben
onder uitbuiting en onrecht.

G. *Laat onze woorden stijgen
voor uw gezicht als wierook.
Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.*

- V. Voor wie vermalen worden door onrecht
op zoveel plaatsen, in de wereld van nu.
Voor Gods goede schepping,
die zucht en steunt onder onze geldzucht.

- G. *Laat onze woorden stijgen
voor uw gezicht als wierook.
Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.*
- V. **Dat wij blijven vertrouwen op onze God
die zich laat zien in mensen,
vooral in wie arm zijn en rechteloos
en gebukt gaan onder het kwaad.**
- G. *Laat onze woorden stijgen
voor uw gezicht als wierook.
Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.*

ZEGENWENS

- V. **Mag ik u nu uitnodigen
te gaan staan voor de Zegenwens.**

*De Levende zegene en behoede u.
De Levende doe zijn aangezicht
over u lichten, en zij u genadig.
De Levende verheffe
zijn aangezicht over u,
en geve u vrede.*

*Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en wees ons genadig.
Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.*

- V. **Wees gezegend
en wees een zegen voor elkaar,
in de naam van de Vader,
de Zoon en de heilige Geest.**

A. **Amen.**

ORGELSPEL

EEN GEDICHT VAN GERRIT ACHTERBERG (over Johannes 8:1-11)

En Jezus schreef in 't zand

Jezus schreef met zijn vinger in het zand.
Hij bukte zich en schreef in 't zand, wij weten
niet wat hij schreef, hij was het zelf vergeten,
verzonken in de woorden van zijn hand.

De schriftgeleerden, die hem aan de tand
hadden gevoeld over een vrouw, van hete
hartstochten naar een andere man bezeten,
de schriftgeleerden stonden aan de kant.

Zondig niet meer, zei hij, ik oordeel niet.
Ga heen en luister, luister naar het lied.

En hij stond recht. De woorden lieten los
van hun figuur en brandden in de blos

waarmee zij heenging, als een kind zo licht.
Zo geestelijk schreef Jezus zijn gedicht.

VERANTWOORDING

+

Deze viering is samengesteld door de Liturgische
Werkgroep van Open Kerk Helvoirt.

Lectoren: Inge Goossens en Wim Weren.

Overweging: Wim Weren.

Koor onder leiding van Marcel Zagers.

Organist: Jac Peeters.

LIEDKEUZE

- A 69 Aan wat op aarde leeft,
Huub Oosterhuis / Jan Vermulst.
- A 278 Lied van barmhartigheid,
Cees Remmers / English hymn.
- A 41 Voor mensen die naamloos,
Henk Jongerius / Jan Raas.
- K 103a Dona nobis pacem,
Iowa Community.
- A 76 Onze Vader,
Rimsky Korsakov.
- A 182 The Lord's my shepherd,
David Grant / W. Baird Ross.
- A 277 Kom, adem ons open,
Sieds Prins / Tom Löwenthal.
- A 280 Zegenbede,
Numeri 6:24-27 / Gert Bremer.

AFBEELDING

Schilderij van de Chinese kunstenaar He Qi uit
1998 over Johannes 8:1-11. De vrouw en Jezus
staan links; rechts staat de tegenpartij, die al
stenen in de hand heeft. He Qi beeldt Jezus graag
uit als een van ons.

INTENTIES

Wij spreken in elke viering intenties uit voor
overledenen. Namen hiervoor kunt u doorgeven
aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via
e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u
ook andere intenties doorgeven.